

СТУДЭНЦКАЯ

НАКЛАД 999 АС.

ДУМКА

НЕЗАЛЕЖНАЯ МАЛАДЗЁЖНАЯ ГАЗЭТА

3-га сьнежня ў штаб-кватэры БНФ адбылася устаноўчая канфэрэнцыя Беларускай хрысьціянска-дэмакратычнай партыі (БХДП). Ініцыятарамі яе ўтварэньня выступілі

Беларуская хрысьціянска-дэмакратычная злучнасьць і Саюз беларускай каталіцкай моладзі. На канфэрэнцыі выступілі Алег Бяляцкі, старшыня БХДЗ Мікола Крукоўскі, намесьнік старшыні Сойму БНФ Юрась Хадыка, старшыня жаночага хрысьціянска-дэмакратычнага руху Людміла Пеціна. На канфэрэнцыі прыняты статут БХДП, старшынём новаўтворанай партыі абраны прафэсар Мікола Крукоўскі. У той жа час частка сябраў БХДЗ правяла Устаноўчы з'езд Партыі хрысьціянска-дэмакратычнага выбару. Як бачым, напярэдадні парляманцкіх выбараў назіраецца а к т ы в і з а ц ы я

хрысьціянскадэмакратычнага руху, яго імкненьне выйсьці на палітычную арэну Беларусі. Разам з тым відавочна некаторыя разыходжаньні ў лягеры хрысьціянскіх дэмакратаў, якія, зрэшты, не маюць міжканфэсійнага характару. Наколькі паспяхова ўдасца вырашыць задачы, пастаўленыя хрысьціянскімі дэмакратамі, як будуць разьвівацца стасункі паміж новаўтворанымі партыямі — пакажа час.

11 сьнежня

Утворана Аб'яднаньне маладых патрыётаў Беларусі

Устаноўчы сход гэтай арганізацыі адбыўся 27 лістапада ў Маладэчні (пра гэта паведамляла «Беларуская маладзёжная»). Арганізацыя аб'ядноўвае ў асноўным вучнёўскую, студэнцкую, рабочую моладзь горада. У адпаведнасьці са Статутам і Дэкларацыяй, Аб'яднаньне Маладых Патрыётаў Беларусі — нацыянальна-патрыятычная ды культурна-асьветніцкая маладзёжная арганізацыя, мэтай якой

ёсьць садзейнічаньне адраджэньню і разьвіцьцю беларускай нацыі.

АБМП выступае:

— супраць любой ідэалёгіі, якая зьневажае чалавечую асобу і ўшчыняе над ёй гвалт,

— за свабоду сумленьня і свабоду слова,

— за парытэт правоў чалавека, нацыі і дзяржавы,

— за сацыяльна-рынкавую эканоміку, сутнасьць якой — дабрабыт беларускага народу,

— за вяртаньне Беларусі ў Эўрапейскую цывілізацыю.

11 сьнежня прадстаўнікі Задзіночання Беларускіх Студэнтаў сустрэліся ў Маладэчні з сябрамі Рады Аб'яднаньня. Маладыя патрыёты з Менску і Маладэчні хутка прыйшлі да паразуменьня. Былі разгледжаны перспектывы супрацоўніцтва дзвюх арганізацый, абмеркаваны

проблемы сучаснага маладзёжнага руху. Для зацікаўленых паведамляем каардынаты, па якіх можна зьвязацца з Аб'яднаньнем маладых патрыётаў: адрас для карэспандэнцыі

..., кантактны тэлефон
....

На 26 сьнежня запланавана сустрэча Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнкі з прадстаўнікамі маладзёжных арганізацый і студэнцкай грамадзкасці краіны. Сустрэча праводзіцца па ініцыятыве Прэзідэнта. Яе падрыхтоўкай з боку маладзёжных арганізацый займаецца аргкамітэт, у які ўвайшлі прадстаўнікі шэрагу арганізацый. На сваіх паседжаннях 7 і 13 сьнежня аргкамітэт распрацаваў пералік пытанняў, якія плянуе вынесці на сустрэчу. У асноўным гэтыя пытанні тычацца дадатковых мераў па сацыяльнай абароне моладзі (увядзеньне ільготных крэдытаў для моладой сям'і і атрымання платнай вышэйшай адукацыі, увядзеньне ў дзеяньне Закона аб альтэрнатыўнай службе і інш.), а таксама стварэньня ўмоў для дзейнасьці маладзёжных арганізацый (павялічэньне дзяржаўнага фінансаваньня на падтрымку маладзёжных праграм, устанавленьне ільготных ставак аплаты арэнды памяшканьняў і ўвядзеньне падатковых ільгот для маладзёжных арганізацый, выдзяленьне будынка для стварэньня Рэспубліканскага дома маладзёжных і дзіцячых грамадзкіх арганізацый і інш.). Цэнтральным пытаньнем, якое будзе вынесена на сустрэчу, з'яўляецца патрабаваньне аднаўленьня самастойнага дзяржаўнага воргану па спра-

вах моладзі - Камітэта па справах моладзі або стварэньне на яго аснове Міністэрства па справах моладзі і жанчын (сям'і). Свае меркаваньні прадстаўнікі маладзёжных арганізацый выклалі ў Звароце, які перададзены ў адміністрацыю Прэзідэнта. Іншага падыходу прытрымліваюцца арганізатары сустрэчы з боку студэнцтва. Замест таго, каб даручыць падрыхтоўку да яе студэнцкім арганізацыям, гэты абавязак узяло на сябе Міністэрства адукацыі і навукі. Інфармацыя аб парадку і крытэрыях вылучэньня студэнтаў на сустрэчу, а таксама аб пытаннях, што плянуецца на яе вынесці, пакуль застаецца «засакрэчанай». Як нам удалося даведацца, вылучэньне «прадстаўнікоў студэнцтва» (цікава, каго яны ў такім выпадку будуць прадстаўляць?) даручана непасрэдна рэктарам ВНУ. Таму студэнтам, якія хочуць патрапіць на сустрэчу, раім набрацца мужнасьці і прапанаваць свае кандыдатуры вышэйшаму кіраўніцтву сваёй установы. Свае пытанні на сустрэчу з Прэзідэнтам падрыхтавала Задзіночаньне Беларускіх Студэнтаў. Яны ў асноўным закранаюць праблемы рэфармаваньня адукацыйнай сістэмы, сацыяльнай абароны студэнтаў, паляпшэньня фінансаваньня адукацыі і навукі, праблему дзяржаўнай моўнай палітыкі ў сфэры адукацыі.

26 сьнежня ў зале паседжанняў Кабінета Міністраў Прэзідэнт А. Лукашэнка сустрэўся з лідэрамі рэспубліканскіх маладзёжных арганізацый і прадстаўнікамі студэнцкіх калектываў ВНУ. На сустрэчы прысутнічалі таксама сябры ўрада і работнікі цэнтральнага і абласных Камітэтаў па справах моладзі. Як паведамлялася (бюлетэнь і...), на сустрэчы плянавалася разгледзець стан і перспектывы дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі, праблемы маладзёжных арганізацый і студэнцкай моладзі. Аднак хутка стала зразумела, што з боку прэзідэнцкай каманды сустрэча плянавалася хутчэй як прапагандысцкая акцыя, не накіраваная на дзейснае вырашэньне маладзёжных праблемаў. Гэта было відаць па колькасці і складу аўдыторыі, па несаардынаванасьці і няўзгодненасьці паводзінаў прэзідэнцкай стараны і іншых удзельнікаў сустрэчы, урэшце патым характэрным «апплу», якое прыняў Лукашэнка з самага пачатку сустрэчы. У выніку ўсяго гэтага сустрэча мела ў цэлым малапрадукцыйны характар. Сярод асноўных яе вынікаў трэба назваць абяцаньне Лукашэнкі падпісаць пасьля дапрацоўкі Указ «Аб першачарговых мерах у галіне дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі», праект якога быў прадстаўлены Камітэтам па справах моладзі і падтрыманы шэрагам маладзёжных арганізацый. (Тэкст гэтага дакумэнта ў канчатковай рэдакцыі, у якой ён быў накіраваны ў адміністрацыю Прэзідэнта ў апошніх чыслах сьнежня, мы прыводзім ніжэй). Ва ўступным слове Лукашэнка выказаўся за стварэньне комплекснай дзяржаўнай Праграмы «Моладзь Беларусі» і пералічыў 15 прыярытэтных накірункаў, якія, на ягоную думку, павінны быць там адлюстраваны. (Як высветлілася пазьней, гэтыя

працяг са стар. № 5

Задачы грамадзянска-патрыятычнага выхавання моладзі ў Рэспубліцы Беларусь прадугледжваюць: - выхаванне ў моладзі любові да сваёй зямлі як спрадэчнай і неад'емнай жыццёвай прасторы народа, асновы для яго існавання; - выхаванне ў беларускай моладзі нацыянальнай свядомасці як пачуцця прыналежнасці да нацыі - тэрытарыяльнай, культурнай, гістарычнай супольнасці людзей; абуджэнне ў моладзі цікаўнасці да нацыянальнай гісторыі, культуры, традыцый; -

вах Рэспублікі Беларусь, праз сродкі масавай інфармацыі і кнігавыдання шырокай прапагандысцкай кампаніі, накіраванай на выкананне Задач грамадзянска-патрыятычнага выхавання моладзі. 3. Падтрымку дзейнасці маладзёжных і дзіцячых аб'яднанняў культуры, краязнаўчага, экалагічнага, гісторыка патрыятычнага, вайскова-патрыятычнага і інш. профілю, якія дзейнічаюць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, а таксама арганізацый беларускай моладзі па-за межамі Рэспублікі Беларусь. Дзяржаўнай падтрымкай будучь ка-

му беларускай моладзі. Стварэнне з гэтымі мэтамі Экспертнага савета з удзелам навукоўцаў, грамадскіх дзеячаў, прадстаўнікоў дзяржаўных устаноў і маладзёжных патрыятычных аб'яднанняў.

2. Правядзенне ў 1995/96 г.г. шэрагу метадычных канферэнцый, нарадаў, прысвечаных праблемам грамадзянскапатрыятычнага выхавання моладзі.

3. Распрацоўка і ўкараненне ў агульнаадукацыйных школах і пазашкольных установах факультатывных навучальных курсаў [пералік навучальных курсаў: «Краязнаўства», «Гісторыя беларускай культуры», «Этнаграфія» і інш.]

4. Выданне і рассялка падрыхтаваных навукова-тэарэтычных, вучэбна-метадычных матэрыялаў.

5. Стварэнне каардынацыйнага цэнтра для арганізацыі ўзаемадзеяння суб'ектаў патрыятычнага выхавання моладзі ў Рэспубліцы Беларусь; арганізацыя пры цэнтры інфармацыйнааналітычнай службы і базы метадычных матэрыялаў.

6. Арганізацыя сістэмы вучэбна-метадычных курсаў падрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі арганізатараў грамадзянска-патрыятычнага выхавання моладзі.

7. Арганізацыя ўсебеларускіх конкурсаў на лепшы твор [пералік відаў твораў: літаратурны мастацкі, літаратурны навукова-папулярны, кінафільм і інш.], накіраваны на патрыятычнае выхаванне моладзі па раздзелах: [пералік раздзелаў, напрыклад, гісторыя Беларусі, культура і традыцыі беларусаў і інш.]

8. Правядзенне тэле- і радыёконкурсаў, накіраваных на патрыятычнае выхаванне моладзі, па тэмах: [пералік тэмаў].

9. Арганізацыя летніх лагераў, збораў удзельнікаў дзіцячых і маладзёжных патрыятычных аб'яднанняў.

10. Прыцягненне моладзі да ўдзелу ў акцыях, прымержаных да славуных датаў у гісторыі Беларусі [пералік датаў].

11. Штогадовае выдзяленне сродкаў на падтрымку мерапрыемстваў і праграм маладзёжных і дзіцячых патрыятычных аб'яднанняў, накіраваных на рэалізацыю Задач грамадзянскапатрыятычнага выхавання моладзі ў Рэспубліцы Беларусь.

РАЗВІЦЦЁ ГРАМАДЗЯНСКАЙ СВЯДОМАСЦІ І ПАТРЫЯТЫЗМУ БЕЛАРУСКАЙ МОЛАДЗІ

развіццё этна-культурнай свядомасці у моладзі іншых этнічных супольнасцяў, якія існуюць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь з адначасовым выхаваннем у яе агульнаграмадзянскага беларускага дзяржаўнага патрыятызму; - развіццё культуры і духоўнасці моладзі, заснаваных на беларускіх нацыянальных традыцыях; - выхаванне ў моладзі грамадзянскай свядомасці як пачуцця павагі, адказнасці і ўсведамлення абавязкаў перад дзяржавай і грамадствам; развіццё прававой культуры моладзі; - свядомое ў маладзёжным асяроддзі каштоўнасцяў беларускай нацыянальнай дзяржаўнасці, выхаванне павагі да яе атрыбутаў; - выхаванне актыўнай грамадзянскай пазіцыі моладзі, падрыхтоўку яе да ўдзелу ў працэсах нацыянальна-дзяржаўнага будаўніцтва.

Суб'ектамі грамадзянска-патрыятычнага выхавання моладзі прызнаюцца: сям'я, навучальныя і выхавальныя установы, спецыялізаваныя дзяржаўныя установы, грамадскія маладзёжныя і дзіцячыя патрыятычныя аб'яднанні.

У якасці арганізацыйных захадаў, накіраваных на рэалізацыю грамадзянска-патрыятычнага выхавання моладзі, Праграма прадугледжвае: 1. Правядзенне канцэптуальных і метадычных распрацовак па грамадзянска-патрыятычным выхаванні моладзі. 2. Правядзенне праз наву-

чальна-выхавальны працэс у устано-

рыстаца патрыятычныя аб'яднанні моладзі, якія дзейнічаюць у адпаведнасці з Задачамі грамадзянска-патрыятычнага выхавання моладзі у Рэспубліцы Беларусь, устаноўленымі гэтай Праграмай.

Механізм падтрымкі дзейнасці маладзёжных патрыятычных аб'яднанняў прадугледжвае:

- стварэнне нарматыўна-прававой базы для дзейнасці маладзёжных патрыятычных аб'яднанняў, механізму іх ўзаемадзеяння з дзяржаўнымі структурамі ў Рэспубліцы Беларусь

; - стварэнне сістэмы каардынацыі, інфармацыйнага і метадычнага забеспячэння маладзёжных патрыятычных аб'яднанняў;

[стварэнне сістэмы падрыхтоўкі кадраў для работы ў маладзёжных патрыятычных аб'яднаннях];

- дзяржаўнае фінансаванне мерапрыемстваў і праграм маладзёжных патрыятычных аб'яднанняў, якія не пасрэдна накіраваны на выкананне Задач грамадзянска-патрыятычнага выхавання моладзі ў Рэспубліцы Беларусь.

ПЛАН МЕРАПРЫЕМСТВАЎ, накіраваных на выкананне раздзела Праграмы «Развіццё грамадзянскай свядомасці і патрыятызму беларускай моладзі»

1. Правядзенне работы па распрацоўцы канцэпцыі, праграм, накірункаў і сродкаў развіцця грамадзянскай свядомасці і патрыятыз-

праект
УКАЗ ПРЕЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АБ ПЕРШАЧАРГОВЫХ
МЕРАХ У ГАЛІНЕ ДЗЯРЖАЎНАЙ МАЛАДЗЁЖНАЙ ПАЛІТЫКІ

працяг са стар. № 3

Міністэрства, прапановы па структуры, штатам і складу калегіі Міністэрства. Абласным, гарадскім і раённым выканкомам Саветаў дэпутатаў, кіраўнікам адміністрацый прыняць меры па арганізацыйнаму і фінансаванню ўзмацненню органаў па справах моладзі і сям'і у структуры выканаўчай улады.

4. З мэтай падтрымкі сацыяльна значымых ініцыятыў і праграм моладзі Міністэрству фінансаў павялічыць за кошт рэзерву Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь да 1 (аднаго) мільярда рублёў колькасць сродкаў, выдзяляемых у Рэспубліканскім бюджэце на рэалізацыю праграм дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі. Кіраўнікам выканаўчай улады абласных, гарадскіх і раённых саветаў прадугледзець пры фарміраванні адпаведных бюджэтаў выдзяленне штогод сродкаў на фінансаванне часткі затратаў на ажыццяўленне праграм і праектаў рэгіянальных і мясцовых маладзёжных і дзіцячых аб'яднанняў; прадаставіць маладзёжным і дзіцячым арганізацыям права карыстацца памяшканнямі імя школ, пазашкольных устаноў, клубаў, палацаў школьнікаў і палацаў культуры, спартыўнымі і іншымі збудаваннямі бесплатна альбо на ільготных умовах, а таксама садзейнічаць выдзяленню памяшканняў для маладзёжных і дзіцячых аб'яднанняў з прадастаўленнем ільгот на арэнду, камунальных паслугі, як для бюджэтнай устаноў; забараніць выкарыстанне не па назначэнні маладзёжных і дзіцячых цэнтраў, клубаў, аздараўленчых лагераў, турбазаў і іншых устаноў, якія праводзяць работу з дзецьмі і моладдзю, а таксама ізмяненне маёмасці дадзеных устаноў у іншых мэтах.

5. Міністэрству працы ў 2-х месячных тэрмін вызначыць парадак выдзялення грашовых сродкаў з Рэспубліканскага фонда садзяння занятасці насельніцтва грамадскім і маладзёжным аб'яднанням для арганізацыі другаснай занятасці

моладзі і студэнтаў у вольны адвучобы час.

6. Кабінету Міністраў Рэспублікі Беларусь па ўзгадненню з Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь у 2-х месячных тэрмін разгледзець пытанне аб прадастаўленні маладым сем'ям доўгатэрміновых крэдытаў для будаўніцтва жылля, набыцця рэчаў першай неабходнасці, унясення платы за адукацыю і перападрыхтоўку у навучальных устаноў, а таксама ільготных крэдытаў для завяршэння пачатага будаўніцтва маладзёжна-жыллёвых комплексаў, і іншых гаспадарча-вытворчых аб'яднанняў і аб'ектаў культурна-бытавога прызначэння для моладзі.

7. Міністэрству па кіраванню дзяржаўнай маёмасцю Рэспублікі Беларусь і Мінскаму гарвыканкому ў 2-х месячных тэрмін разгледзець пытанне аб выдзяленні памяшкання для выкарыстання ў якасці Рэспубліканскага Дома маладзёжных і дзіцячых грамадскіх аб'яднанняў.

8. Камітэту па справах моладзі Рэспублікі Беларусь сумесна з Беларускім інстытутам навукова-тэхнічнай інфармацыі і прагнозу і іншымі зацікаўленымі ўстановамі і ведамствамі ў 2-х месячных тэрмін унесці неабходныя дакументы па стварэнню навукова-даследчага і інфармацыйнага цэнтра па праблемах моладзі і сям'і.

9. Міністэрству замежных спраў Рэспублікі Беларусь садзейнічаць выкананню міжрадавых пагадненняў аб маладзёжным супрацоўніцтве і абменах, інтэграцыі Беларусі ў міжнародныя маладзёжныя структуры, яе ўдзелу ў асноўных праграмах у гэтай галіне праз Арганізацыю Аб'яднаных Нацый, Савет Еўропы і іншыя міжнародныя арганізацыі, спрашчэнню працэдур візавага забеспячэння міжнародных маладзёжных абменаў, уключаючы выдачу віз на падставе ўзаемнасці.

10. Указ уступае ў сілу з моманту яго падпісання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
А. Лукашэнка

Маладзёжныя арганізацыі распрацоўваюць дзяржаўную Праграму

5 студзеня па ініцыятыве Нацыянальнай Рады маладзёжных арганізацый адбылася нарада, у якой узялі ўдзел прадстаўнікі каля 50 маладзёжных грамадскіх арганізацый. Народа была прысвечана разгляду вынікаў сустрэчы А. Лукашэнка з моладдзю і арганізацыі работы над дзяржаўнай Праграмай «Маладзёж Беларусі». Па дамоўленасці з Камітэтам па справах моладзі, работу над Праграмай вырашана арганізаваць у некалькі этапаў. На першым этапе праект Праграмы напішуць самі маладзёжныя арганізацыі, зыходзячы са свайго бачання маладзёжных праблем і падыходаў да іх вырашэння. У далейшым праектбудзе дапрацаваны у улікам прапановаў Камітэта па справах моладзі, пройдзе экспертызу і ўзгадненне з зацікаўленымі дзяржаўнымі ўстановамі. Было вызначана 18 раздзелаў, з якіх будзе складацца Праграма (у асноўным яны адпавядаюць раздзелам праграмы «Маладзёж России»): 1. Стварэнне сістэмы інфармацыйнага забеспячэння моладзі 2. Шляхі развязвання жыллёвае праблемы моладзі 3. Падтрымка маладой сям'і 4. Падтрымка маладзёжнага прадпрыемства 5. Развязанне праблемы занятасці моладзі 6.

Развіццё грамадзянскай свядомасці і патрыятызму моладзі

7. Падтрымка таленавітае моладзі 8. Развіццё мастацкай творчасці моладзі 9. Развіццё масавага спорту сярод дзяцей і моладзі 10. Фармаванне і развіццё сістэмы сацыяльных службаў для моладзі 11. Развіццё сістэмы дзіцячага, маладзёжнага і сямейнага адпачынку 12. Міжнароднае маладзёжнае супрацоўніцтва 13. Сістэма падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі спецыялістаў на рабоце з моладдзю 14. Дзяржаўная падтрымка дзенасці дзіцячых і маладзёжных аб'яднанняў 15. Сістэма кантролю за рэалізацыяй Праграмы у дадатак: 16. Экалагічная адукацыя моладзі 17. Фінансавана-эканамічнае і прававое забеспячэнне Праграмы 18. Моладзь і інваліды.

Раздзелы аб'яднаны ў 9 блокаў, па кожным з якіх створана рабочая група. Склад рабочых груп абвешчаны адкрытым для прадстаўнікоў маладзёжных арганізацый. Першы этап работы вырашана закончыць да 20 студзеня. Каардынатарам работы над Праграмай абраны выканаўчы дырэктар Нацыянальнай Рады Андрэй Алейнікаў. У яго ўсе жадаючыя могуць даведацца час паседжанняў той ці іншай групы (тэл. пр. 293985 з 9 да 12).

Прапануем увазе чытача тэкст раздзела Праграмы «Моладзь Беларусі» «Развіццё грамадзянскай свядомасці і патрыятызму беларускай моладзі». Над ім працавала рабочая група ў складзе: А.Глушко (ЗБС), М.Ежова (Беларуская рэспубліканская піянерская арганізацыя), І.Каралёў (Беларуская арганізацыя «Сокалы»), А.Шавель (Камітэт маладзёжных арганізацый), К.Хадыка (Аб'яднанне Беларускай Скаўтаў).

РАЗВІЦЦЁ ГРАМАДЗЯНСКАЙ СВЯДОМАСЦІ І ПАТРІЯТЫЗМУ БЕЛАРУСКАЙ МОЛАДЗІ

Задачай дадзенай праграмы з'яўляецца стварэнне дзяржаўнай сістэмы грамадзянска-патрыятычнага выхавання моладзі, якая накіравана на развіццё патрыятызму, нацыянальнай і грамадзянскай свядомасці, прававой культуры беларускай моладзі, актыўнага ўключэння яе ў працэсы нацыянальна-дзяржаўнага будаўніцтва.

У наш час відавочны крызіс патрыятызму беларускай моладзі. Пачварджэннем гэтаму могуць служыць некаторыя дадзеныя сацыялагічных даследаванняў: - % моладзі Беларусі не лічаць, што дзяржава абараняе іхнія інтарэсы; - % моладзі не бачаць мэтазгоднасці існавання самастойнай беларускай дзяржаўнасці; - % моладзі не жадаюць абараняць Рэспубліку у выпадку вайны; - % моладзі хацелі б пакінуць краіну. Выклікае трывогу нізкі ўзровень нацыянальнай і грамадзянскай свядомасці моладзі: - % маладых беларусаў не лічаць беларускую мову роднай; - % аддаюць перавагу іншай культуры перад роднай; - % не лічаць беларусаў нацыяй.

- % моладзі не удзельнічала ў прэзідэнцкіх выбарах;

Вытокі крызіснага стану патрыятызму палягаюць у тым, што на працягу значнага гістарычнага перыяду Беларусь не мела фактычнай дзяржаўнай незалежнасці і ўвесь гэты час з'яўлялася аб'ектам экспансіўнай палітыкі іншых краін. Працяглае уздзеянне чужых ідэялагічных сістэм не дазволіла на гэты час сфармавацца паўнацэннай нацыянальнай свядомасці беларусаў, прывяло да дыскрэдытацыі беларускай культуры і ідэі беларускай дзяржаўнасці у значнай часткі народа. Не зроблена рашучых захадаў па выпраўленню

гэтых негатыўных з'яў і ў наш час. За 4 гады існавання самастойнай Рэспублікі Беларусь не створана дзяржаўная ідэялогія, накіраваная на нацыянальнае адраджэнне і кансалідацыю беларускага народа, яго ўключэнне ў працэсы нацыянальна-дзяржаўнага будаўніцтва. Такое становішча патрабуе неадкладнага выпраўлення сіламі дзяржавы і грамадства, у адваротным выпадку яно можа паставіць пад пагрозу само існаванне беларускай дзяржаўнасці.

Другой Важнай прычынай крызіснага стану патрыятызму з'яўляецца невысокі ўзровень грамадзянскай свядомасці і прававой культуры беларускай моладзі, нізкі ўзровень яе духоўнасці. Гэта ў значнай ступені абумоўлена рэвалюцыйнымі пераменамі ў беларускім грамадстве, што адбыліся за апошнія дзесяцігоддзі. Змена грамадскага ўкладу і звязанай з ім сістэмы духоўных і сацыяльных каштоўнасцяў, жыццёвых арыентаў асабліва востра адбілася на светапоглядзе маладога пакалення.

Відавочна, што толькі неадкладнае вырашэнне пастаўленых вышэй праблемаў можа стварыць перадумовы для стабільнага існавання і развіцця беларускай дзяржаўнасці і беларускага грамадства. Відавочна таксама, што сістэма патрыятычнага выхавання, якая існавала ў былым СССР, па сваёй ідэалогіі, формах і метадах работы не адпавядае сучасным патрэбам выхавання беларускай моладзі. Таму важнай дзяржаўнай справай трэба лічыць стварэнне сістэмы грамадзянска-патрыятычнага выхавання моладзі ў Рэспубліцы Беларусь.

накірункі слова ў слова супадаюць з адпаведнымі раздзеламі Праграмы РФ «Моладзь Рос-сини»). Было вырашана стварыць камісію з удзелам прадстаўнікоў дзяржаўных структур і маладзёжных арганізацый (па 50 %) для распрацоўкі праекта Праграмы. Прадстаўнікі студэнцкіх калектываў (пераважна прафсаюзыны актыў ВНУ) у сваіх выступленьнях закраналі ў асноўным сацыяльныя праблемы студэнтаў: цяжкое матэрыяльнае становішча, праблемы працаўладкаваньня, вайсковая служба студэнтаў і

Падкрэсьліўшы пераемнасьць сваёй арганізацыі з камсамолам, ён заявіў, што як бы там ні было, а СМБ быў і застаецца найбуйнейшай маладзёжнай арганізацыяй, якая па колькасьці сябраў і маштабах дзейнасьці намнога пераўзыходзіць усе астатнія арганізацыі, разам узятыя (! - Рэд.), і на заканчэньне выказаў ад імя СБМ гатоўнасьць «падставіць плячо» Прэзідэнту ва ўсіх ягоных пачынаньнях. Ня менш паказальнай была і рэакцыя Лукашэнкі. Выслукаўшы з відавочнай сымпатыяй выступ маладога калегі, ён прызнаўся, што даўно марыў вярнуцца «к хорошим добрым традициям» існаваньня «крупных» маладзёжных і дзіцячых арганізацый, і прапанаваў прысутным разгледзець такую магчымасьць (чытай: далучыцца да СМБ - Рэд.). Адчуўшы хвалю непаразуменьня ў зале, Лукашэнка паспешна заявіў, што гэта ўсяго толькі прапанова і што, канешне, «вам самим рэшаць...». На сустрэчы некалькі разоў усплывала і «беларускае» пытаньне. У выступленьні студэнткі БДУ Важнік прагучала сьцьвярдзеньне пра неабходнасьць беларусізацыі вышэйшай школы і больш дзейнага забесьпячэньня ВНУ беларускамоўнымі падручнікамі, слоўнікамі і іншай дапаможнай літаратурай. Прадстаўнік ЗБС А.Глушко паставіў пытаньне: ці будзе Прэзідэнт праводзіць палітыку, накіраваную на духоўнае адраджэньне нацыі як неабходную умову для азрадаўленьня грамадства і пераадоленьня крызіснага становішча краіны. Адаказ Лукашэнкі, шматслоўны і, як заўсёды, насычаны папулісцкімі выпадамі, яскрава паказаў, што Прэзідэнт не разумее ўсяе глыбіні пастаўленай праблемы. Закончылася сустрэча словамі Лукашэнкі «Запомните: я вам ничего не обещал !...»

праект

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АБ ПЕРШАЧАРГОВЫХ МЕРАХ У ГАЛІНЕ ДЗЯРЖАЎНАЙ МАЛАД- ЗЁЖНАЙ ПАЛІТЫКІ

У мэтах стварэньня сацыяльна-эканамічных, прававых і арганізацыйных умоў і гарантый для станаўленьня маладых грамадзян, максімальнага раскрыцця патэнцыялу моладзі ў інтарэсах развіцця грамадства п а с т а н а ў л я ю:

1. Лічыць ажыццяўленьне дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі ў Беларусі адным з прыярытэтных накірункаў сацыяльна-эканамічнай палітыкі дзяржавы, маючы на ўвазе: - стварэньне ўмоў, якія накіраваны на фізічнае і духоўнае развіццё моладзі, выхаванне грамадзянскай свядомасці і патрыятызму; - забесьпячэньне правоў маладых грамадзян, устанавленьне для іх гарантый і сацыяльных паслуг у сферы працы і занятасці, адукацыі, садзейнічанне іх прадпрымальніцкай дзейнасьці; - ажыццяўленьне падтрымкі маладой сям'і, таленавітай моладзі, маладзёжных і дзіцячых грамадскіх аб'яднанняў; - садзейнічанне міжнароднаму супрацоўніцтву моладзі.

2. Кабінету Міністраў Рэспублікі Беларусь па прадстаўленьні Камітэта па справах моладзі і маладзёжных і дзіцячых грамадскіх арганізацый зацвердзіць склад камісіі па распрацоўцы дзяржаўнай праграмы «Моладзь Беларусі».

3. У мэтах фарміравання і правядзеньня адзінай дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі, а таксама для каардынацыі дзейнасьці органаў кіравання па справах моладзі ў Рэспубліцы Беларусь адмяніць пункт Указу Прэзідэнта ад 23.09.94 і 122 у частцы аб рэарганізацыі Камітэта па справах моладзі пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь шляхам яго далучэньня да Міністэрства адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь і стварыць на базе Камітэта Міністэрства па справах моладзі і сям'і. Камітэту па справах моладзі ў 2-х месячны тэрмін унесці ў Кабінет Міністраў палажэньне аб

Сустрэча А.Лукашэнкі з моладдзю

інш. Паколькі студэнты выступілі на сустрэчы разрозьнена і не прадставілі практаў выніковых дакумэнтаў, то па ўсім блоку студэнцкіх праблем ніякіх канкрэтных рашэньняў прынята не было. У адказе на адно з выступленьняў Лукашэнка заявіў, што з наступнага года частка бюджэтных выдзяленьняў на падтрымку малазабесьпечаных пластоў насельніцтва будзе накіроўвацца ў ВНУ і разьмяркоўвацца праз касу матэрыяльнай дапамогі студэнтаў. Было заяўлена таксама, што ў ходзе скарачэньня беларускіх Узброеных Сіл плянуецца адмовіцца ад некаторых катэгорый прызыўнікоў, у ліку якіх Прэзідэнт бачыць і выпускнікоў ВНУ. З выступленьня студэнта БДПА Дарашэвіча мы даведаліся пра існаваньне ў Менску міжвузаўскай студэнцкай ініцыятыўнай групы, якая мае ў плянах шэраг праектаў па сацыяльнай абароне студэнтаў, у тым ліку разьвіццё студэнцкага прадпрымаўніцтва. Паказальным было выступленьне І-га сакратара ЦК Саюза Моладзі Беларусі С.Дароніна.

16 студзеня адбыўся чарговы сход прадстаўнікоў маладзёжных арганізацый. Былі разгледжаныя вынікі работы над раздзеламі Праграмы «Моладзь Беларусі». Удзельнікі сходу выказалі занепакоенасць становішчам, якое склалася вакол праекта прэзідэнцкага Указа «Аб першачарговых мерах у галіне дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі». Свае настроі прадстаўнікі маладзёжных арганізацый выказалі ў звароце да Прэзідэнта (тэкст якога прыводзім ніжэй). Было вырашана не выпускаць з-пад увагі далейшы лёс Указа і рашуча дабівацца яго падпісання і хутэйшага ўвядзення ў дзеянне. На сходзе выбраны прадстаўнікі ад маладзёжных арганізацый у зьмешаную камісію па дапрацоўцы праекта Праграмы: Ю.Лук'янаў - Асацыяцыя маладзёжных жыллёвых комплексаў, Л.Загнетава - Маладзёжная арганізацыя ААН, М.Мятлікаў - Ліга добраахвотнай працы моладзі, М.Хандогін - Студэнцкая асацыяцыя фізкультуры і спорту, М.Масюкоў - Маладзёжны міжнародны цэнтр культуры, мастацтва і творчасці, М.Бабіцкая - Саюз Моладзі Беларусі, А.Шавель - Камітэт Маладзёжных Арганізацый, М.Ежова - Рэспубліканская піянерская арганізацыя. З боку дзяржаўных устаноў у гэтую камісію ўвойдуць: А.Каралёў - Камітэт па справах моладзі, Ул. Шылаў - Міністэрства аховы здароўя, Т.Стружэўскі - Міністэрства культуры і друку, Я.Міхнюк - Міністэрства адукацыі і навукі, Л.Марчанка - Міністэрства сацыяльнай абароны, Г.Шыдаловіч - міністэрства фінансаў, А.Зеньковіч - Міністэрства працы.

ЗВАРОТ
маладзёжных арганізацый да
Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь

Шаноўны спадар Прэзідэнт !

На сустрэчы з прадстаўнікамі грамадскіх маладзёжных арганізацый 26 снежня 1994 года Вы падтрымалі распрацоўку праекта Указа «Аб першачарговых мерах у галіне дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі», ключавымі момантамі якога з'яўляюцца: захаванне самастойнага статусу Камітэта па справах моладзі і ўтварэнне на яго базе Міністэрства па справах моладзі і сям'і і стварэнне грамадска-дзяржаўнай камісіі (50/50) для распрацоўкі праекта Праграмы «Моладзь Беларусі». Па Вашаму даручэнню мы, прадстаўнікі грамадскіх маладзёжных арганізацый, актыўна ўключыліся ў распрацоўку праекта Указа. Пасля абмеркавання і ўзгаднення з шэрагам маладзёжных грамадскіх арганізацый мы звярнуліся да супрацоўнікаў Камітэта па справах моладзі за дапамогай у распрацоўцы праекта Указа і накіраванні яго для наступнага ўзгаднення і падпісання. Але згодна з Указам N 122 ад 23.09.1994 года Камітэт па справах моладзі страціў сваю самастойнасць. У сувязі з гэтым мы заяўляем, што праект Указа з'яўляецца ініцыятывай грамадскіх арганізацый і адлюстроўвае інтарэсы моладзі, дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі. Таму на сённяшні дзень нас хвалюе лёс Указа, які можа згубіцца ў кабінетах міністэрстваў і ведамстваў. Мы, прадстаўнікі грамадскіх маладзёжных арганізацый, звяртаемся да Вас, як да першай асобы дзяржавы, і просім Вашага асабістага ўдзелу ў неадкладным падпісанні Указа «Аб першачарговых мерах у галіне дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі». Спадзяемся на Вашу падтрымку і паразуменне.

СТВАРАЕЦЦА
МАЛАДЗЁЖНАЯ
ІНФАРМАЦЫЙНАЯ СЛ-
УЖБА

16 студзеня ў штаб-кватэры ЗБС сустрэліся прадстаўнікі З'адзіночання Беларускіх Студэнтаў, Аб'яднання Беларускіх Скаўтаў, маладзёжнай філіі БНФ, «Маладой Грамады» і маладзёжнай арганізацыі «Нацыянальнае дзеянне» (філія Беларускай нацыянальнай партыі). Удзельнікі сустрэчы заслухалі інфармацыю аб ходзе распрацоўкі дзяржаўнай Праграмы «Моладзь Беларусі» і дамовіліся адносна больш актыўнага далучэння названых арганізацый да гэтай работы. На сустрэчы было таксама прынята рашэнне аб стварэнні сумеснай інфармацыйна-аналітычнай службы з задачамі арганізацыі абмену інфармацыяй, стварэння інфармацыйнага банка, выдання бюлетэня, правядзення даследаванняў па стане і перспектывах беларускага маладзёжнага руху. Служба будзе адкрыта для ўсіх маладзёжных арганізацый патрыятычнай арыентацыі. Рэдакцыйнай групе ў складзе А.Глушко (ЗБС) і К.Хадыкі (АБС) даручана распрацаваць праект Палажэння аб службе. Да канца студзеня да ініцыятывы стварэння інфармацыйнай службы далучыліся Саюз Беларускай Каталіцкай Моладзі і Аб'яднанне Маладых Патрыётаў Беларусі.

ЦІ БУДЗЕ МАЛАДЗЁЖНЫ ФОРУМ У КРАСАВІКУ ?

З ініцыятывай правядзення І Нацыянальнага Форума моладзі выступіў Камітэт па справах моладзі Рэспублікі Беларусь, 24 студзеня гэтая ініцыятыва разглядалася на нарадзе з удзелам прадстаўнікоў некаторых маладзёжных арганізацый. На нараду былі прадстаўлены праекты Звароту Аргкамітэта Форума, і праграмы Форума. Асноўнай мэтай гэтага мерапрыемства заяўлена «аб'яднанне намаганняў дзяржавы і грамадзкасці ў вырашэнні маладзёжных праблем, пошуку новых падыходаў і механізмаў рэалізацыі дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі, стварэнні неабходных умоў з боку дзяржавы для працы з моладдзю.

дзейнасці маладзёжных арганізацый у выкананні праграм «Маладзёў Беларусі». Удзельнікі нарады не прыйшлі да агульнай думкі адносна мэтазгоднасці арганізацый Форума і тэрмінаў яго правядзення. Прадстаўнік Міністэрства адукацыі і навукі Г. Бутрым настойваў на правядзенні Форума ўвосень, яго падтрымалі прадстаўнікі некаторых маладзёжных арганізацый. Не было прынята рашэння аб правядзенні маладзёжнага Форума і на нарадзе, праведзенай 31 студзеня. Гэтае пытанне вырашана вынесці на агульны сход маладзёжных арганізацый, які плануецца склікаць да 10 лютага.

Эдгар По

СЭРЦА ВЫКРЫВАЕ

працяг змугару за кастрычнік

Доўга й цяпляліна скачаўшы, я так і не пачуў, ці лёг ён зноўку; тады я наважыўся прачыніць ліхтар - зрабіць ценюўку-найценюўку шчыліну. І я прачынуў яго - гэтак таемна-найтаемна, што вы не дасце веры, - і нарэшце шпунруўся са шчыліны нязыркi, бы павучына ішчы, праменьчык і апынуўся на драпежным воку.

Яно было расплюшчана, шырока-найшырока расплюшчана, і я шалелу, лапіраючы на яго. Я надзвычай добра бачыў яго - невыразна блакітнае, зацягнутае агіднаю плееўкаю, якая лезыла мяне да глыбіні душы; але празь цемру я ня мог бачыць ні твару, ні цела старога, бо нясьведама скрываў прамень рыхтык на клятае месца.

Дык хіба не казаў вам, што прымае за вяр'штва ёсць проста прамьмернай праніклівасць? Воць жа, пачуў увушшу ціхі, прыглушаны, прудкі зык, гэткі, што робіць гадзінік, завінуты ў вату. Безумоўна, я ведаў гэты гук - білася сэрца старога. Тахканьне распалася ўва мяне лютасьць гэтак жа, як пошчак бубнаў узбуджае жаўнераву харобасць.

Але я ўсё шчэ стрымліваў сябе і не варушыўся. Я ледзьве дыхаў, трымаючы застыглы ў руц ліхтар; намагаўся ня зводзіць прамень з кама. Тым часам агіднае тахканьне сэрца пачасцілася. Яно ўсё нарастала а нарастала, рабілася шtosскунды прудзіўшае й гучнейшае. Страх старога, пэўне, стаўся надзвычайны. Біццё гучнела, паслухайце, гучнела з кожным імгненнем! Ці зважае на гэта? Я казаў, што я - нэрвоны, сапраўды гэткі. І тады, глыбокай ночай, спасярод вусьціннае цішыні старога дома, гэткі дзіўны шум пазбавіў мяне змогі кантраляваць страх. Адмылі колькі хвілінаў я ўтаймоўваў сябе. Але біццё гучнела а гучнела! Мне здавалася, што сэрца можа разарвацца. А цяпер новая трывога ахапіла мяне - гук магі пачуць суседзі! Прабіў час

старога! З пранізлівым крыкам я расчынуў ліхтар і ўскочыў у пакой. Ён выгукнуў адзін раз, толькі адзін раз. Вокаменна я сцягнуў яго на падлогу і прыдушыў цяжкім ложка. Пасяля я весела смяяўся, што ўсё ўрэшце зроблена. Але нейкі час сэрца шчэ прыглушана тахкала. Гэта, тым ня менш, не турбавала мяне; біццё не пачулі б празь сцяну. Нарэшце яно сыхіла. Стары быў мёртвы. Я асудуў ложка і агледзеў труп. У ім зусім не было жыцця. Я прыхляў руку да ягонага сэрца і трымаў яе там колькі хвілінаў. Кроў не пульсавала. Ён быў назаўжды пазбаўлены жыцця. І я больш не мітронкуўся празь ягонае вока. Калі вы ўсё шчэ лічыце мяне вар'ятам, дык пераканаецеся ў сваёй абмылцы, даведаўшыся пра мурыя перасцярогі, выкарыстання, каб схаваць цела. Ноч сыходзіла, і я халатліва, але бяз шуму, працаваў. Перадусім я расчалываў труп: адразаў голаў, рукі і ногі.

Пасяля я выняў з пакаёвае падлогі тры маснічныя й паклаў іх паршці між брусоў. А тады ўстаў зноўку дошкі гэтак разума і вынаходліва, што ніякае чалавечае вока, нават ягонае вока, ня выявіла б чагось падзорнага. Ня трэ' было шtosьці вымываць - нідзе ніводнае плямкі, ніводнае кропелькі крыві. Я быў дужа акуратны. Усё засталася ў балей - га-га!

Калі я скончыў гэтую работу, была чацьвертая - цямянота стаяла, як апоўначы. Адразу па тым, як звод прабіў чацьвертую, пачуўся стук у парадныя дзверы. Я спусціўся адчыніць іх са спакоем у душы - чаго мне цяпер было баяцца? Увайшлі трос мужчынаў і зь бездакорнай ветлівасцяй адракамандаваліся афіцэрамі паліцыі. Крык уначы пачуў сусед; вынікла запасочанне, што адбылося злычынства; інфармацыя была перададзена ў пастарунак, і яны (афіцэры) пасланыя абушкаць дом.

Я ўсьміхнуўся - чаго мне было баяцца? Я павітаў іх. Сказаў, што сам выгукнуў у сьне. Стары, прыпомніў я, зьехаў на вёску. Я паказаў ім увесь дом. Я прасіў іх агледзецц, агледзецц добра. Я прывёў іх надостаць у ягоны пакой. Я паказаў ім ягоны ашчадкі, у захаванасці, нечпаныя. У захавленні ад сваёй упушчэннасці я прынес у пакой крэслы і папрасіў іх тут адпачыць, а сам з шалёнай сьмеласцяй ад дасканалага трыумфу паставіў сваё крэсла якраз на тое месца, дзе спачываў труп ахвяры.

Афіцэры былі задаволены. Мае дзеянні пераканалі іх. Яны падзвычайна разьявалены. Яны сядзелі й гаманілі пра нешта звычайнае, і я таксама шtosьці падзёра казаў ім. Але неўзабаве я адчуў, што бляднею і хацеў, каб яны як мага хутчэй пайшлі. Мне балела голаў і, здаецца, стаў звод увушшу; але яны ўсё сядзелі й балбалалі міжсобку. Звод зрабіўся выразнейшым, ён не знікаў і стаўся шчэ большым. Я загаманіў вальней, каб пазбыцца хвалевання, але ён не сыхіаў і дасягаў развітасці - і нарэшце я выявіў, што што шум быў не ў маім вушох.

Няма сумлеву, цяпер я надна спалатнеў, але безупынку гаварыў падвышаным голасам. Адмылі гук павялічваўся - што я мог зрабіць? Гэта быў ціхі, прыглушаны, прудкі зык, вельмі падобны да зыку, што робіць гадзінік, загорнуты ў вату. Я цяжка дыхаў, але афіцэры шчэ ня чулі яго. Я гаварыў больш хутка і шалёна, але шум няўхільна нарастаў. Я падняў і ўсё чаў спрэчку пра розную драбязу, голасна плявузгаў і разьюшана жэстыкуляваў, але шум няўхільна нарастаў. Чаму б ім не сьмься? Я хадзіў, тупаючы, ўзад і ўперад, нібы раззлаваны іхнымі заўвагамі, але шум няўхільна нарастаў. О Божа! Што я мог зрабіць? Я шалелу - я халераваў - я лаваўся! Я круціў крэсла, на якім дагэнул сядзеў, і согаў яго па дошках, але гук усё большаў а большаў. Ён гучнел, гучнел, гучнел! А паліцыянты па-ранейшаму з прыменасцяй балбалалі ўсьміхаліся. Ці магі яны ня чуць? Усемагутны Божа, не, не! Яны чулі, яны падзэрвалі, яны ведалі, яны сьмяяліся з майго страху, - гэтак я думаў і гэтак я думаю. Не магло быць нічога горшага за гэтую пакуту! Трэба пакласці канец гэтым нясьцярпным кпінам! Я ня мог больш трываць іхных крывадушных усмешак! Я адчуваў, што мушу або закрываць, або памерці! Во цяпер зноўку!... Гучней! Гучней! Гучней! Гучней! Гучней!...

- Паскуднікі! - залямантаваў я. - Годзе удаваць! Я прызнаюся, аларвене маснічніны!... Тут, воць тут! Гэта б'ешча ягонае агіднае сэрца!

Пераклад з ангельскай

Юрася Бушлякова

Заснавальнік і выдавец — Задзіночаньне Беларускіх студэнтаў

Рэдакцыйная калегія: Ігар Тышкевіч, Андрэй Іваноў, Юрась Бушлякоў

Макет выраблены пры ўдзеле Літаратурна-мастацкае суполкі